

Pragovi se mogu pre impregnacije ubadati i obično se obrađuju za polaganje šina, tj. zatesuju se na odgovarajućim mestima i buše na mestima zavrtnja. Ova prethodna obrada dozvoljava dobru impregnaciju mesta gde je prag izložen mehaničkim silama.

Najefikasniji način zaštite železničkih pragova jeste impregnacija kreozotom. Pored kreozota u novije vreme se koriste uljani rastvori pentahlorofenola (u SAD) ili Boliden-soli (Švedska).

Osnovni proces impregnacije jeste Rüpingov, a u Evropi za bukove pragove često i dvostruki Rüpingov proces.

Apsorpcija kreozota od 16 kg. po 1 m³ smatra se kao najpogodnija za sve vrste pragova. Pri nedovoljnoj apsorpciji četinarskih pragova javlja se relativno brzo trulež od *Lentinus lepideus*, koja je inače rezistentna vrsta na kreozot.

Pored pune impregnacije kreozotom, pragovi za upotrebu na mestima gde težak miris ovog antiseptika ne sme doći do izražaja (izvesni hodnici u rudničkim jamama na pr.), mogu se impregnisati drugim uljanim sredstvima, gde je svakako za preporuku rastvor pentahlorofenola.

Potapanje pragova u hladne ili toplo-hladne antiseptike dolazi malo u obzir, jer se trajnost praga neznatno povećava. Prema tome, ovaj način manje će odgovarati tamo gde su pragovi izloženi nepovoljnim uslovima. Od sredstava dolaze u obzir sva ona pomenuta za rudničku građu.

Među gljivama koje napadaju nezaštićene pragove treba pomenuti: *Daedalea (Lenzites) quercina*, *Stereum hirsutum* i *Coriolus versicolor* (na hrastovim pragovima), *Lenzites trabea*, *L. betulina*, *Coriolus versicolor*, *C. hirsutum*, *Schizophyllum commune*, *Trametes gibbosa* (na bukovim), *Lenzites saepiaria*, *Lentinus lepideus*, *Poria Vaillantii*, *Coriolus abietinus* i *Peniophora gigantea* (na četinarskim). Na nekim pragovima koji potiču od zaraženog drveta još u dubjećem stanju, tokom upotrebe formiraju se karpofore nespecifičnih gljiva za obrađeno drvo, kao na pr. *Ungulina (Fomes) fomentaria* na bukovim pragovima (Bugarska).

ZAŠTITA TELEGRAFSKIH STUBOVA

Kao i pragovi, telegrafski stubovi treba da budu pripremljeni za impregnaciju. To se prvenstveno odnosi na sušenje. Sušenje na vazduhu postiže se racionalnim vitlanjem, koje treba da bude na specijalnim podmetačima sa razdvajanjem redova stubova. Cirkulacija vazduha mora biti osigurana, a takođe i zaštita vitlova nadstrešnicama (ovo je od značaja za borove stubove). Trajanje sušenja zavisi od klimatskih prilika i vrste drveta, kao i metode tretiranja, što je teško odrediti. U pravilu, sadržaj vlage treba da je ispod tačke zasićenosti vlakana. Za neke vrste borova na toplim mestima ovo iznosi 2—3 meseca.

U nekim zemljama (na pr. SAD) primenjuje se veštačko sušenje stubova (u sušnici) ili pak parenje sirovih stubova.

Jedan od metoda da se postigne bolja impregnacija jeste ubadanje telegrafskih stubova u nivou zemljišta, gde je stub najviše izložen truleži. Za ovu svrhu konstruisana je mašina, koja se u Americi dosta koristi, a koja je patentovana pod br. 1,440.893. Jedan pokretni ram sa montiranim zubima na rastojanju 1,27×2,42 cm., šahovskog poretka, ubušuje se pod pritiskom u drvo. Stub se okreće oko horizontalne fiksne ose, tako da se dobije potpuno izboden obim stuba u dužini 91 cm., od čega 61 cm. ulazi u zemlju pri polaganju stuba⁽⁹⁹⁾.